

Avrupa Kültür Varlıklarına Yönelik Suçlar Anlaşması (COE 1985)

European Convention on Offences Relating to Cultural Property, COE, 1985

Delphi, 23.06.1985

Avrupa Konseyi'nin amacının üye ülkeler arasında daha fazla bir birlik oluşmasını sağlamak olduğunu göz önünde bulundurarak,

Bu birlikteliğin büyük ölçüde ortak Avrupa Kültürel mirasının varlığı üzerinde şekillendiğine inanarak,

Ortak mirasın sosyal ve ekonomik değerinin bilincinde olarak,

Mirası sıklıkla yakından etkileyen suçlara bir son vermek ve bu amaçla uluslar arası standartlar belirlemek isteğiyle

Avrupa kültürel mirasının korunmasında üstlendikleri ortak sorumluluk ve dayanışmanın bilincinde olarak,

Suçla ilgili ve kültürel alanlardaki Avrupa Sözleşmelerini göz önünde bulundurarak

Avrupa Konseyi Üye Ülkeleri aşağıdaki hususlarda görüş birliğine varmışlardır:

I. Bölüm:-Tanımlar

1. Madde

Bu Sözleşmenin amaçları doğrultusunda:

- a. "suç" sözcüğü ceza hukuku çerçevesinde görüşülen ve EK 1'de listelenen yasal hükümler çerçevesinde ele alınan faaliyetleri kapsar ancak idari bir yetkilinin suçla ilgilenme yetkisi olduğu durumlarda söz konusu kişinin davanın mahkemece görülmesini sağlaması gerekmektedir;
- b. "Adli Kovuşturma" bir suç karşısında yapılan her türlü muameleyi kapsar.
- c. "hüküm" bir ceza mahkemesi ya da idari bir birim tarafından EK 1'de belirtilen yasal hükümlere göre yürütülen işlemler sonucunda varılan nihai karardır.
- d. "yaptırım" bir suç karşısında verilen ya da maruz kalınan her türlü ceza ya da önlemdir.

II Bölüm – Kapsam

2. Madde

1. Bu Sözleşme EK II'nin 1. paragrafında belirtilen kültürel varlıklar için geçerlidir.

2. Anlaşmanın taraflarından herhangi biri, istediği zaman bu Sözleşmenin amaçları doğrultusunda EK II'nin 2. paragrafında belirtilen varlıkların herhangi birini ya da birilerini kültürel varlık olarak kabul edebilir.

3. Anlaşma taraflarından herhangi biri, istediği zaman bu Sözleşmenin amaçları doğrultusunda menkul ya da gayri menkul mallarından sanatsal, tarihi, arkeolojik, bilimsel ve daha başka kültürel özellik taşıyan ancak EK II'de belirtilmeyen malları kültürel varlık olarak kabul edebilir.

3. Madde

1. Bu Sözleşmenin amaçları doğrultusunda EK III'ün 1. Paragrafında belirtilen davranış ve atlamalar kültürel varlıkla ilgili suçlar olarak nitelendirilecektir.

2. Sözleşmenin taraflarından herhangi biri, istediği zaman bu Sözleşmenin amaçları doğrultusunda Ek III'ÜN 2. Paragrafının alt başlıklarından birinde belirtilen davranış ve atlamaları da kültürel varlıkla ilgili suçlar olarak nitelendirebilir.

3. Anlaşmanın taraflarından herhangi biri, istediği zaman bu sözleşmenin amaçları doğrultusunda Ek III'de belirtilmeyen ancak kültürel varlığı etkilediğini düşündüğü bir davranış ya da atlamayı kültürel varlıkla ilgili suç olarak nitelendirebilir.

III. Bölüm- Kültürel Varlığın Korunması

4. Madde

Her bir taraf kültürel varlığı i korumanın gerekliliği konusunda halk bilincini arttırmak için uygun önlemleri almalıdır.

5. Madde

Taraflar kültürel varlıkla ilgili suçların önlenmesi konusunda işbirliği yapmak ve bu suçlar nedeniyle kaybolan kültürel varlığın bulunması amacıyla gerekli önlemleri almalıdır.

Bölüm IV – Kültürel Varlığın İadesi

6. Madde

Taraflar, özellikle de aşağıda belirtilen hükümlerle uyumlu olarak bir Tarafın sınırları içinde kültürel varlıkla ilgili olarak işlenen bir suçtan sonra diğer bir Tarafın sınırlarından çıkartılarak kendi sınırları içinde bulunan kültürel varlığın iadesi amacıyla işbirliği yapmak konusunda işbirliği yapacaklarını kabullenirler.

7. Madde

1. 13. Madde doğrultusunda bu konuda yetkisi bulunan herhangi bir Taraf uygun gördüğü takdirde kültürel varlığın çıkarıldığı ya da çıkarıldığına inanıldığı Taraf ya da Tarafları kültürel varlıkla ilgili suçun işlenmesinin ardından mümkün olan en kısa süre içinde haberdar etmelidir.

2.Sınırlarından kültürel varlığın çıkarıldığı ya da çıkarıldığına inanılan Taraf ise kültürel varlıkla ilgili suçun işlenmesinin ardından 13. Maddenin 1. Paragrafının e alt başlığına göre yetkisi bulunan Tarafı mümkün olduğunca çabuk durumdan haberdar etmelidir.

3. Söz konusu kültürel varlığın gerektiği gibi bu durumdan haberdar edilen Tarafın sınırları içinde bulunması durumunda ilgili Taraf diğer Taraf ya da Tarafları bu durumdan haberdar etmelidir.

4. Kültürel varlığın başka bir Tarafın sınırları içinde bulunması ve bu Tarafın söz konusu varlığın varlığın kültürel varlıkla ilgili bir işlenen bir suçun ardından başka bir Tarafın sınırlarından çıkarıldığı yönünde geçerli sebepleri olması durumunda bu Taraf ilgili olduğu düşünülen Taraf ya da Tarafları bu durumdan hemen haberdar etmelidir.

5.Önceki paragraflarda söz edilen bildirimler söz konusu varlığın tespitine ilişkin varlığın çıkarılmasına ilgili suçlar ve bulunmasına ilişkin şartlar gibi her türlü bilgiyi içermelidir.

6.Taraflar 1. Paragrafın hükümlerine göre aldıkları bildirimleri dağıtmak için mümkün olduğunca çaba sarf etmelidir.

8. Madde

1.Taraflar yasalarının izin verdiği şekilde Taraflardan birinin kanıt, kayıt veya belge niteliği taşıyan kanıt ve maddelerin amacı doğrultusunda 13. Maddeye göre muktedir sayılabilecek yetkili birimler tarafından kendilerine gönderilen işlemlere ilişkin talimatları işleme koymalıdır .

2.Taraflar yasalarının izin verdiği şekilde kültürel bir varlıkla ilgili suçun ardından istekte bulunan Tarafın sınırlarından çıkarılan kültürel varlığa el koyulması ve iadesi amacıyla 13. Maddeye göre muktedir olarak nitelendirilebilecek Taraflardan birinin yetkilileri tarafından

gönderilen işlemlerle ilgili talimatları işleme koymalıdır.. Ancak söz konusu varlığın iadesi ricada bulunulan Tarafın ileri sürdüğü şartlara bağlıdır.

3.Aynı şekilde Taraflar, istekte bulunulan Tarafın sınırlarında bulunan kültürel varlığa el koyulması ve iadesi amacıyla kültürel varlığa ilişkin suçlarla ilgili olarak yine istekte bulunulan Tarafın muktedir yetkilileri tarafından verilen kararların yürürlüğe sokulmasına ilişkin talimatları işleme koymalıdır.

4.Suçluların ülkelerine iade edilmesine ilişkin bir talep karşısında suçlunun ölümü ya da kaçması nedeniyle bu talebin gerçekleştirilememesi durumunda bile 2. ve 3. Paragraflarda belirtilen kültürel varlıkların iadesi yapılmalıdır.

5. Kendisinden istekte ulunulan Taraf söz konusu varlıkla ilgili olarak işlenen suçlar sonucunda bu varlığa el koymasıyla edindiği hakla dayanarak yine bu varlığı iade etmeyi reddedemez.

9. Madde

1.Taraflar aksi bir yönde anlaşmadıkça talimatlar istekte bulunulan Tarafın resmi dilinde veya Avrupa Konseyi'nin istekte bulunulan Taraf tarafından Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği'ne gönderilen bir açıklamayla belirttiği resmi diliyle, bu tür bir açıklamanın yapılmadığı durumlarda ise Avrupa Konseyi'nin resmi dillerinden birinde yapılmalıdır.

2.Bu açıklamada şu hususlar belirtilmelidir:

- a.İstekde bulunan yetkili
- b.İsteğin nedeni ya da amacı
- c. İlgili kişinin kimliği
- d. söz konusu kültürel varlığın detaylı bir kimlik tespiti
- e) 8. Maddenin 3. Paragrafında belirtilen durumlarda eldeki veriler ve teşkil ettiği suçun bir özeti ile birlikte yürürlüğe sokulması talep edilen kararın orijinali ile onaylı bir kopyası

10. Madde

Bu Sözleşmeyle Konvansiyonla ilişkili olarak aktarılan veriler ve belgeler bir kimlik denetimi niteliğinde olmayacaktır.

11. Madde

Bu Sözleşme kapsamındaki taleplerin işleme sokulması uzmanların katılımı ve kültürel varlığın iadesiyle ilgili masraflar dışında herhangi bir masrafın karşılanmasını gerektirmez.

V. Bölüm

I. Kısım- Yaptırımlar

12. Madde

Taraflar kültürel varlığı etkileyen tüm davranış ve atlamaların önemini bilincinde olmalı ve uygun yaptırımları uygulamak için gerekli önlemleri almalıdırlar.

II. Kısım – Yargı

13. Madde

1. Taraflar kültürel varlıkla ilgili suçlara dava açmadaki yetkisini korumak için gerekli önlemleri alabilir.

- a) iç ve dış suları ile hava sahası da dâhil olmak üzere sınırları içinde işlenen suçlar
- b) İçinde kayıtlı bulunduğu bir gemi ya da uçağa binerken işlenen suçlar
- c) Vatandaşlarından biri tarafından sınırlarının dışında işlenen suçlar
- d) Daimi yerleşim yeri kendi sınırları olan bir kişi tarafından sınırlarının dışında işlenen suçlar

e) Sınırları dışında suçun işlendiği kültürel varlığın söz konusu Tarafa veya o Tarafın vatandaşlarından birine ait olduğu durumlarda

f) Sınırlarının dışında ilk olarak kendi sınırları içinde bulunan kültürel bir varlığa karşı işlenen suçlar

2. 1. Paragrafın d ve f alt başlıklarında geçen durumlarda şüpheli edilen kişi kendi sınırlarında bulunmadığı sürece herhangi bir Taraf sınırları dışında kültürel varlıklarla ilgili olarak işlenen bir suçtan ötürü işlemler başlatma konusunda yetkili değildir.

III. Kısım – İşlemlerin Çokluğu

14. Madde

1. Taraflar kültürel varlığın ilgili bir suçun işlemleri sürerken veya kurum önünde başka bir Taraf ülkede aynı suçtan aynı kişiyle ilgili işlemlerin farkında olarak bu durun kendi işlemlerini duraksatacağını ya da bunlardan feragat etmesini gerektirebileceğini göz önünde bulundurmalıdır.

2. Söz konusu Tarafın kendi işlemlerini duraksatmamasının ya da bunlardan feragat etmemesinin kendi için uygun olduğunu düşünmesi durumunda davayla ilgili bir karara varılmadan önce diğer Tarafı her şartta ve zamanında bu durumdan haberdar etmelidir.

15. Madde

1. 14. Paragrafın 2. Maddesinde belirtilen ihtimaller dâhilinde her davaya ait şartların değerlendirilmesinden sonra kültürel varlığın iadesini kolaylaştırmak adına Tarafların karşılıklı görüş bildirerek Taraflardan hangisinin işlemleri yürütmeye devam edeceğine karar verebilir. Bu görüş alışverişi sırasında ilgili Taraflar kararlarını bekletebilirler ancak bu bekleme süresinin 14. Maddenin 2. Paragrafında belirtilen sunulan tebliğin gönderilmesinden itibaren 30 günden fazla uzatamazlar. 2. 1. paragraftaki hükümler aşağıda belirtilen Taraflar için bağlayıcı olmayacaktır:

a. Tebliğin gönderilmesinden önce zanlıya karşı mahkemenin açılması durumunda 14. Maddenin 2. Paragrafında sunulan tebliği gönderen Taraf üzerinde;

b. Tebliğin alınmasından önce zanlıya karşı mahkemenin açılması durumunda tebliğin yollandığı Taraf üzerinde.

16. Madde

Doğru karara varmak amacıyla kültürel varlığın iadesi ve gerekli yaptırımların uygulanmasında söz konusu Taraflar yalnızca bir Tarafın işlemleri yürütmesinin uygun olup olmadığını incelemeli; uygun görüldüğü takdirde bunun hangi Taraf olacağına karar verilmelidir.

a) Kültürel varlıkla madden farklı birkaç suçun tek bir kişi ya da birlikte hareket eden birkaç kişi tarafından üstlenildiği durumlarda;

b) Kültürel varlıkla ilgili tek bir suçun birlikte hareket eden birkaç kişi tarafından üstlenildiği durumlarda.

IV. Kısım – Yargılanan sanığın iki kere aynı suçtan cezaya çarptırılmaması

17. Madde

1. Bir kişi hakkında nihai ve uygulanabilir bir karara varılmasından sonra söz konusu kişi aşağıda belirtilen durumlarda başka bir Taraf tarafından aynı suçtan yargılanamaz, cezaya çarptırılmaz veya bir yaptırım uygulanamaz.

a) Suçsuz bulunduysa,

b) Uygulanan yaptırım,

i. tamamen yerine getirilmiş ya da halen uygulanıyor ise,

ii) tamamen ya da uygulanmayan kısmıyla ilgili olarak bir özel af ya da genel affa uğramışsa;

iii) sınırlı sürenin geçmesi nedeniyle artık uygulanamayacaksa;

c) Herhangi bir yaptırım uygulamadan mahkemenin sanığı suçlu bulması durumunda.

2. Ancak; bir kişi, kurum ya da söz konusu Taraf ülkede bir unsura karşı yöneltilen bir karara sebep olan davranış kamu niteliği taşıyorsa ya da kararın kendisi söz konusu Tarafın ülkesinde bir kamu niteliği taşıyorsa, Taraflardan biri bizzat kendisi talep etmedikçe söz konusu Taraf işlemlerde sanığın aynı suçtan iki kere yargılanmama kararını gözetmekle yükümlü değildir.

3. Bununla birlikte; yasalar önünde sınırları içinde suçun işlendiği ya da işlendiği düşünülen Taraf bizzat kendisi bu muameleyi talep etmedikçe bir sanığın aynı suçtan iki kere yargılanmama kuralını dikkate almakla yükümlü değildir.

18. Madde

Aynı suçtan başka bir Taraf ülkede cezaya çarptırılan bir kişiye karşı yeni davalar açılması durumunda verilebilecek yeni cezadan daha önce verilen cezanın uygulanması sırasında verilen özgürlükten mahkûmiyet süresi çıkarılacaktır.

19. Madde

Bu kısım yargısal kararlara bağlı bir kişinin aynı suçtan iki kere yargılanmama kuralına ilişkin daha geniş kapsamlı yerel hükümlerin uygulanmasını engellemez.

IV. Bölüm Nihai Hükümler

20. Madde

Bu Sözleşme Avrupa Konseyi Üye Ülkeleri tarafından imzaya açılacaktır. Yine bu Sözleşme tasdik, onay ve kabule bağlıdır. Tasdik, onay ve kabulüyle ilgili belgeler Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine teslim edilecektir.

21. Madde

1. Avrupa Konseyi'nin üç üye ülkesinin 20. Madde uyarınca bu Sözleşmeye Konvansiyona bağımlı olmayı kabul ettiği tarihten itibaren bir aylık sürenin dolmasından sonraki ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.

2. Bu Sözleşmeye Konvansiyona bağımlı olmayı kabul ettiğini ifade eden her üye ülkede tasdik, onay ve kabul belgelerinin teslim edildiği tarihten itibaren bir aylık sürenin dolmasından sonra geçerli olacaktır.

22. Madde

1. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra Avrupa Konseyi'nin Komite Üyeleri bu Konseye üye olmayan herhangi bir ülkeyi bu Sözleşmeyi kabul etmeye çağırabilir. Ancak bu karar Avrupa Konseyi Yasalarının 20.d. maddesinde belirtildiği gibi çoğunlukla ve Komitede oturma hakkına sahip Taraf Ülkelerin temsilcilerinin oy birliğiyle alınacaktır.

2. Sözleşmeyi kabul eden her ülkede bu Sözleşme onay belgelerinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği'ne teslim edildiği tarihten itibaren bir aylık sürenin dolmasından itibaren yürürlüğe girecektir.

23. Madde

Taraflardan hiç birisi bu konvansiyonu söz konusu Taraf ülkede Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenen kültürel varlıkla ilgili olarak suçlara uygulamayacaktır.

24. Madde

1. Tüm Ülkeler imza sırasında ya da tasdik, onay ve kabul belgelerini teslim ederken bu Sözleşmenin geçerli olacağı sınır ya da sınırları belirtebilirler.

2. Tüm Ülkeler daha ileri bir tarihte Avrupa konseyi Genel Sekreterliği'ne ilettikleri bir tebliğ ile bu Sözleşmenin uygulama alanını tebliğde belirtilen başka bir alanı da kapsayacak şekilde

değiştirebilirler. Bu alan tebliğin Genel Sekreterlik tarafından alındığı tarihten itibaren bir aylık süresinin dolmasından sonra Sözleşme kapsamına dahil olacaktır.

3. Yeni alanları eklenmesiyle ilgili olarak önceki iki paragrafta belirtilen talepler Genel Sekreterliğe yazılan bir ihbarname ile geri çekilebilir. Bu geri çekilme ihbarnamenin Genel Sekreterlik tarafından alındığı tarihten itibaren altı aylık sürenin dolmasından sonra geçerli olacaktır.

25. Madde

Aşağıdaki hükümler Bu Sözleşmeye taraf olan federal ya da üniter olmayan yapıdaki anayasal sisteme sahip ülkeler için geçerlidir.

a) Bu Sözleşmenin hükümleri gereğince federal veya merkezi yasama gücünün yasal kararlarıyla uygulanan bu Sözleşmede federal ve merkezi hükümetin yükümlülükleri federal ve üniter olmayan Ülkelerin yükümlülükleriyle aynı olacaktır.

b) Bu Sözleşmenin bütünü oluşturur ve yasamaya ilişkin önlemleri alırken Federasyonun anayasal sistemine bağımlı olmayan Devletlerin, Ülkelerin, İllerin ve eyaletlerin yasalarına göre uygulanan bu Sözleşme hükümleri konusunda federal devlet, bu devlet, ülke, il ve eyaletlerin yetkililerini söz konusu hükümlerle ilgili olarak iyi niyetli görüşleriyle bilgilendirecektir.

26. Madde

Hiçbir Taraf Ülke bu Sözleşmenin şimdiye kadar anlatılan şekliyle başka bir taraf ülke tarafından da kendi uygulayacağı şekliyle kabul edilmesini talep edemez.

27. Madde

Taraflardan herhangi biri talebin politik suç niteliğinde olduğu ya da uygulanmasının bağımsızlığı, güvenliği veya kamu düzeni için sakıncalı olacağını düşündüğü durumlarda 7. ve 8. maddeleri uygulamama yönünde arar verebilir.

28. Madde

1. Taraflardan herhangi biri imza anında ya da tasdik, onay ve kabul belgelerini teslim ederken 8. Maddenin 3., 10., 13. ve 18. Paragraflarındaki bir ya da birden fazla hükmü onaylamama hakkını kullanabilir. Ancak daha başka ön koşul koyulamaz.

2. Bir ön koşul koymuş bir Taraf şartlar izin verir vermez bu koşulu geri çekmelidir. Bu koşul Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği'ne tebliğ edilerek geri çekilebilir.

29. Madde

1. Taraflardan herhangi bir Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği'ne gönderilen bir tebliğ ile bu sözleşmenin Ek 1 bölümüne dahil olacak yasal hükümleri belirleyebilir.

2. Ek 1'de belirtilmiş ulusal hükümlerdeki herhangi bir değişiklik bu ekteki bilgilerin yanlış yorumlanmasına sebep olursa bu değişiklikten Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği haberdar edilmelidir.

3. Önceki paragrafların uygulanmasıyla ilgili olarak Ek 1'de yapılacak herhangi bir değişiklik Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği'nin tebliği aldığı tarihten itibaren bir aylık süresinin dolmasından sonraki ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.

30. Madde

2. ve 3. Maddeler çerçevesinde yapılan açıklamalar Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği'ne gönderilecektir. Bu tebliğin Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği tarafından alındığı tarihten itibaren bir aylık sürenin dolmasının ardından yürürlüğe girecektir.

31. Madde

Avrupa Konseyi Suçla ilgili Sorunlar Avrupa Komitesi bu Sözleşmeye uyacak ve bu Sözleşmenin uygulanmasında doğacak herhangi bir sorunu samimi bir yaklaşımla çözmek için gereken her şeyi yapacaktır.

32. Madde

1. Suçla ilgili Sorunlar Avrupa Komitesi, Ek II ve III' teki ya da bunların paragraflarındaki içerikleri değiştirmek üzere tasarlanan teklifleri Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'ne sunacaktır.

2. Önceki paragraflarda belirtilen hükümlere ilişkin değişiklikler Avrupa Konseyi yasalarının 20.d maddesinde belirtilen çoğunluk kararı ve taraf ülkelerin temsilcilerinin oy birliğiyle Komitede oturma hakkına sahip Bakanlar Komitesi tarafından incelenecektir. Bu kişiler söz konusu değişiklikleri onaylayabilir ve Avrupa Konseyi Genel Sekreterini Taraf ülkeleri bunlardan haberdar etmesi yönünde bilgilendirebilirler.

3. Bir önceki paragrafta belirtilen hükümlere uygun olarak yapılacak her türlü değişiklik taraflardan birinin bu değişikliklerin yürürlüğe girmesini kabul etmemesi gibi bir durum söz konusu olmadığı sürece söz konusu paragrafta belirtilen tebligatın gönderilmesini takiben altı aylık süresinin dolmasından sonraki ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir. Bu konuda bir itiraz olması durumunda değişiklikler ancak itiraz daha sonra kaldırılırsa yürürlüğe girecektir.

33. madde

1. 7. Maddede belirtilen duygu ve tebligatlar konusunda Tarafların yetkililer bilgi alış verişinde bulunmalıdırlar. Ancak bu bilgiler Uluslararası Ceza Polis Örgütü Interpol aracılığıyla da gönderilebilirler.

2. Bu Sözleşme çerçevesinde yapılan talepler ve V. Bölümün III. Kısmı çerçevesinde gerçekleşen haberleşmeler Taraflardan birinin yetkili kişisi tarafından diğer Tarafın yetkili kişisine iletilecektir.

3. Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği'ne gönderilen bir tebligat ile Taraf Ülkeler bu madde çerçevesinde hangi yetkili kişilerin kendi muktedir yetkilisi olacağını belirtecektir. Bu tür bir tebligatı bulunmadığı durumlarda söz konusu Ülkenin Adalet Bakanlığı muktedir yetkili olarak kabul edilecektir.

34. Madde

1. Ancak söz konusu hükümlerin bir suçtan etkilenen kültürel bir varlığın iadesiyle ilgili görevlerde daha zorlayıcı olmaları durumunda bu Sözleşmede ele alınan hiçbir şey bu Sözleşme çerçevesinde ele alınan konularla ilgili olarak iki ya da daha fazla Taraf arasındaki yürürlükte olan diğer anlaşma ve sözleşme hükümlerinin uygulanmasının önüne geçemez.

2. Taraflar bu Sözleşmede ele alınan konularla ilişkili olarak bu Sözleşmenin hükümlerini desteklemek ya da uygulanmasını kolaylaştırmak gibi amaçlar dışında birbirleriyle ikili ya da çok taraflı anlaşmalar yapamazlar.

3. Ancak iki ya da daha fazla Taraf Ülkenin tek bir mevzuat çerçevesinde bu konuya ilişkin hali hazırda kurulmuş ilişkileri bulunuyorsa ya da kendi başlarına özel bir sistem oluşturmuşlarsa ya da gelecekte oluşturacaklarsa bu Sözleşmenin hükümlerine bağlı kalmaksızın bu ilişkilerini uygun şekilde düzenleme hakkına sahiptirler.

4. Önceki paragraflarda belirtilen hükümler uyarınca bu Sözleşme hükümlerini karşılıklı ilişkilerinde uygulamaya son veren Taraflar Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğini bu kararlarından haberdar edeceklerdir.

35. Madde

1. Taraflardan herhangi biri Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği'ne bir tebligatta bulunarak sözleşmenin geçersizliğini bildirebilir.

2. Sözleşmenin geçersizliği tebligatın Genel Sekreterlik tarafından alındığı tarihten itibaren altı aylık sürenin dolduğu ayın ilk gününden itibaren geçerli olacaktır.

36. Madde

Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği Konseyin üye ülkelerini ve bu Sözleşmeyi kabul eden tüm Ülkeleri aşağıda belirtilen hususlarda bilgilendirecektir:

- a) Tüm imzalardan;
- b) Teslim edilen tüm tasdik, onay ve kabul ve katılım belgelerinden;
- c) Bu Sözleşmenin 22. Ve 22. Maddeleri uyarınca yürürlüğe girecek her şeyin tarihinden,
- d) Bu konvansiyonla ilişkili diğer tüm yasa, tebligat ve bildirimlerden.

Aşağıda imzası bulunan Taraflar usulüne uygun olarak yetkili bir şekilde bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Bu Sözleşme 23 Haziran 1985 tarihinde Delphi'de iki metinde aynı derecede geçerli olmak kaydıyla İngilizce ve Fransızca olarak tek bir kopya halinde Avrupa Konseyi arşivlerine gönderilmek üzere hazırlanmıştır. Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği onaylı kopyalarını Avrupa Konseyinin tüm üye ülkelerine gönderecektir.

EK I

Ceza Hukukuna göre ele alınan suçların dışında kalan suçlara ilişkin yasal hükümlerin listesi

EK II

1.

a) Kara ve denizaltından çıkarılan arkeolojik kazı ve keşiflerden elde edilen parçalar (düzenli ve gizli yapılar dahil olmak üzere)

b) Parçalara ayrılmış arkeolojik sitle ve sanatsal ve tarihi anıtlara ait unsurlar

c) sanatsal, tarihi, arkeolojik, bilimsel ve kültürel açıdan çok büyük bir öneme sahip herhangi bir maddeden tamamen el yapımı resim, tablo ve çizimler.

d) Sanatsal, tarihi, arkeolojik, bilimsel ve kültürel açıdan çok büyük bir öneme sahip her maddeden orijinal üç boyutlu heykel ya da kabartmalı eserler ve bu eserlerden koparılmış parçalar

e) sanatsal, tarihi, arkeolojik, bilimsel ve kültürel açıdan çok büyük bir öneme sahip orijinal gravür, baskı, taş baskısı ve fotoğraf şeklindeki eserler.

f) yüz yaşından eski aletler, çanak çömlekler, yazıtlar, sikkeler mühürler mücevherler, silahlar ile , mumyalar gibi ölü gömme törenleriyle ilgili kalıntılar.

g) yüz yaşından eski mobilya, dokumalar, halılar ve giysiler

h) yüz yaşından eski müzik aletleri,

i) tek tek ya da koleksiyonlar halindeki nadir baskılar ya da matbaacılığın ilk dönemlerinde basılmış kitaplar,

2.

a) sanatsal, tarihi, arkeolojik, bilimsel ya da kültürel açıdan çok büyük bir öneme sahip herhangi bir maddeden zamanında birleştirilmiş yada eklenmiş

b) sanatsal, tarihi, arkeolojik, bilimsel ya da kültürel açıdan çok büyük bir öneme sahip cam, seramik, maden, ağaç gibi maddelerden yapılmış uygulamalı sanat eserleri.

c) Tekil ya da toplu özel bir ilgi çekici niteliğe sahip (tarihi, sanatsal, bilimsel ya da edebi) açıdan eski kitaplar, belgeler, yayınlar

d) sanatsal, tarihi, arkeolojik, bilimsel ya da kültürel açıdan çok büyük bir öneme sahip metin halindeki kayıtları, haritalar, haritacılığa ait diğer materyaller, fotoğraflar, sinematografik filmler, ses kayıtlarını ve makinede okunabilen kayıtlar.

e) bilim ve teknoloji tarihi ile, askeri ve toplum tarihi de olmak üzere tarihle ilgili parçalar

f) milli liderlerin, düşünürlerin, bilim adamlarının ve sanatçıların hayatlarıyla ilgili parçalar

g) ulusal öneme sahip olaylara ilişkin parçalar

h) nadir koleksiyonlar ile hayvan yaşamına ilişkin örnekler

i) nadir koleksiyonlar ile bitki örtüsüne ilişkin örnekler

- j) nadir koleksiyonlar ile mineral örnekleri
- k) nadir koleksiyonlar ile anatomi örnekleri
- l) paleontoloji açısından önem taşıyan nesnelere
- m) antropoloji için önem taşıyan nesnelere
- n) etnoloji açısından önem taşıyan nesnelere
- o) filateli için önem taşıyan nesnelere
- p) nadir parçalar ile nümismatik özellikli nitelikli (madalyon ve sikkeler bozuk para) nesnelere parçalar
- q) kazı ve bulguların bilimsel bilginin tek kaynağı olduğu ya da kaynaklarından biri durumunda olduğu dönem ve uygarlıklara ışık tutan tüm kalıntılar ve nesnelere ile insanlığa ait diğer kalıntılar
- r) mimari, sanat ve tarih anıtları
- s) önemli arkeolojik, tarihi veya bilimsel sitler ile geleneksel yapı grupları, tarihi, bilimsel, sanatsal ya da mimari açıdan öneme sahip dinsel ya da din dışı yapılar, kentlerdeki ya da kırsal kesimdeki tarihi yerler ile hala sağlam durumdaki geçmiş kültürlerle ait etnoğrafik yapılar.

EK III

1.

- a. Kültürel varlığa yönelik hırsızlıklar
- b. Şiddet ve tehdit ile kültürel varlığa el koyulması
- c. Herhangi bir kültürel varlık ilgili bir suçun işlendiğinin bu paragrafta belirtilmesi ve daha sonra bu suçun nerede işlendiğine bakılmaksızın söz konusu kültürel varlığın alınması.

2.

a. Başka bir kimseye ait kültürel bir varlığa yasadışı yollarla el koyulmasına ilişkin faaliyetler. BU tür faaliyetler ulusal hukuka göre güveni kötüye kullanma, dolandırıcılık, emanete hıyanet olarak da nitelendirilebilir.

b. Kültürel varlık ile ilgili olarak işlenen hırsızlık dışında herhangi bir suç vasıtasıyla edinilen kültürel varlığın elde tutulması.

c. Hırsızlık ya da hırsızlık dışında başka bir yolla edinilen kültürel varlığın büyük bir ihmalkarlıkla satın alınması.

d. Başka bir kimseye ait kültürel bir varlığa zarar verilmesi

e. Bu ekin 1. Paragrafında geçen suçlardan birini işleyerek iki ya da daha fazla kişi arasında gayet aşikar olan her türlü anlaşma.

f. i) Taraflardan birinin yasalarına göre elden çıkarılamaz niteliğindeki bir kültürel varlığın satılması.

ii) i maddesinde belirtildiği gibi kültürel varlığı satın alan kişinin söz konusu kültürel varlığın elden çıkarılamaz olduğunu bildiği durumlarda

iii) Yetkili kişilerin söz konusu kültürel varlıkla ilgili önceki izinlerine dayanarak kültürel varlığın alımını koşullu olarak gerçekleştiren Taraflardan birinin yasal hükümlerini ihlal ederek kültürel bir varlığın satın alınması.

iv) iii maddesinde belirtildiği gibi iii maddesinde söz edilen hükümleri ihlal ederek satın alan kişinin kültürel varlığın elden çıkarılamaz olduğunu bildiği halde söz konusu kültürel varlıklarını satın alması.

v. El değiştiremez niteliğindeki kültürel bir varlığı satın alan kişinin ilgili yetkilileri bu satın alımdan haberdar ederken Taraflardan birinin ihlal ettiği yasal hükümler.

g. i Arkeolojik bir varlığı tesadüfen bulan kişinin bu varlığı ilgili yetkilerle bildirirken ihlal ettiği Taraflardan birine ait yasal hükümler.

ii. i maddesinde belirtildiği gibi bu tür bir varlığın gizlenmesi ya da uzaklaştırılması.

iii. satın alan kişinin kültürel varlığın i maddesinde belirtilen yasal hükümleri ihlal ederek alındığını bildiği halde bu şekilde hareket ettiği durumlarda kültürel bir varlığın i maddesinde belirtilen şekilde alınması.

iv. Arkeolojik kazıların yalnızca ilgili yetkililerin izniyle yürütüldüğü bir Taraf ülkedeki yasal hükümlerin ihlali.

v. iv maddesinde belirtildiği gibi yasal hükümleri ihlal ederek yürütülen kazılardan elde edilen arkeolojik varlıkların gizlenmesi ya da uzaklaştırılması.

vi. Satın alan kişinin varlığın kazılardan elde edildiğini bilerek o varlığı alması durumunda iv maddesinde belirtildiği gibi yasal hükümleri ihlal ederek yürütülen kazılardan bulunan keşfedilen arkeolojik varlıkların satın alınması.

vii. İzinli yürütülen arkeolojik kazılar sırasında bir kişinin arkeolojik bir varlığı bularak bunu ilgili yetkililere bildirmesiyle Taraflardan birinin ya da ilgili yetkililer tarafından verilen kazı izninin yasal hükümlerinin ihlal edilmesi.

viii. vii maddesinde belirtilen durumlarda söz konusu varlığın gizlenmesi ya da uzaklaştırılması.

ix. Satın alan kişinin varlığın vii maddesinde belirtilen yasal hükümler ihlal edilerek elde edildiğini bildiği halde vii maddesinde belirtilen şekliyle bu varlığı satın alması.

x. Arkeolojik çalışmalarda metal detektör kullanımının yasak olduğu ya da şartlara bağlı olduğu durumlarda Taraflardan birinin yasal hükümlerinin ihlal edilmesi.

h. i. İhracatı Taraflardan birinin kanunlarına göre yasak olan bir kültürel varlığın ihracatının yapılması ya da yapılmasına teşebbüs edilmesi.

ii. İhracatı Taraflardan birinin kanunlarına göre şartlara bağlı olan bir kültürel varlığın ilgili yetkililerin izni olmadan ihracatının yapılması ya da yapılmasına teşebbüs edilmesi.

i Taraflardan birinin yasal hükümlerinin ihlal edilmesi:

i. İlgili yetkililerin iznine tabi olan koruma altındaki bir mimari anıt koruma altındaki taşınabilir bir anıt koruma altındaki bir anıt topluluğu ya da sit üzerinde değişiklikler yapılması, ya da

ii. Koruma altındaki bir mimarinin, taşınabilir bir anıtın koruma altındaki bir anıt topluluğu ya da sitin sahibinin bunları elverişli şartlarda korumakla veya korunmasını tehlikeye atan hususları bildirmekle yükümlü olması.

j. İlk olarak işlenen bir suçun bu paragrafta belirtildiği daha sonraki suçun nerede işlendiğinin bir önemi olmaksızın söz konusu kültürel varlığın alınması.

Öğrenci Çevirmen: Pınar Sabuncu Artar

Öğrenci Proje Asistanı: Yaşar Serkal Yıldırım